

“LA LITERATURA I LA CAÇA SÓN MONS PROPERS”

Pere Pena Jové (Seròs, Segrià, 1962) ha guanyat el Vicent Andrés Estellés amb una ‘opera prima’, ‘Plom a les ales’, en què el món de la cacera té un gran protagonisme.

Abans de guanyar l'Octubre de poesia, Pere Pena Jové no havia publicat cap poemari, a banda d'un parell de poemes esparsos en la revista electrònica *The Barcelona Review*. Estudiós de l'obra poètica de José Agustín Goytisolo –l'antologia *Poeta en Barcelona* (Los libros de la Frontera, Barcelona, 1987) aplega una part de les seues investigacions sobre el poeta barceloní–, va col·laborar, juntament amb el també poeta Pere Rovira, en l'edició de l'antologia *La poesia i la ciutat* (Universitat de Lleida, 1994), i exerceix la crítica literària en diversos mitjans.

—Per a ser el primer llibre, el resultat és prou satisfactori, no?

—M'ha fet molta il·lusió guanyar aquest premi. Perquè es tracta de Vicent Andrés Estellés; perquè és un premi del País Valencià –i hi tinc molts bons amics–, i perquè és un premi important que té una càrrega simbòlica molt particular.

—Fins ara, què és el que li havia impedit d'escriure un llibre?

—No trobava la veu. Jo em vaig educar en castellà. Tenia un problema molt seriós a l'hora de fer creació pròpia. Tot el que feia em remetia a una altra gent. Sobretot a dos poetes valencians, molt bons amics meus, com són Carlos Marzal i Vicente Ga-

llego. I després hi ha el fet que el meu català no és gens ortodox. El meu poble és molt a prop de la Franja i, per tant, el meu català és ple de girs lingüístics propis d'aquella zona. Es tracta d'un català molt proper al valencià. No aconseguia d'identificar-me amb la llengua dels meus primers referents literaris: Foix i Carner, per posar-ne dos exemples, no tenien res a veure amb el meu català. No podia reconèixer-hi la meua experiència. Em resultava, per tant, molt difícil de trobar la meua veu. Trobava que la meua veu era impostada i immadura.

—De què parla el seu llibre?

—*Plom a les ales* és dividit en dues seccions: “Heretats” i “Cor de perdiu”. A la primera, m'endinso en el món de l'herència. Reflexiono sobre els meus records: de les coses llunyanes i també de les més properes. Els records de la infantesa hi tenen un pes considerable. Hi ha la presència de persones –de familiars, com ara el meu besavi o la meua tieta, i d'altra gent– que vaig conèixer quan vivia al poble. És un llibre de molts personatges. Hi ha una reflexió generacional, també.

—I la segona part?

—A “Cor de perdiu”, la segona part, hi ha la indagació en la mort. L'exploració de quines són les reac-

cions dels personatges que intervenen en una tragèdia d'aquesta magnitud.

—Com ha enfocat aquesta indagació en els records?

—*Plom a les ales* és un llibre que explora el món de la memòria, però no pas com a nostàlgia sinó com a font de coneixement. I també com a constatació del pes que té el passat sobre el present. Al llibre també parlo de la desolació i de la dificultat de trobar-hi sortides. El darrer poema del llibre, però, és una proposta vital, esperançadora.

—I pel que fa a l'estil?

—La major part dels poemes són narratius: contenen històries. Tècnicament, però, faig servir el decasíl·lab. La rima també hi és present, tot i que la major part de les vegades no és gens evident perquè està integrada en el poema.

—Quina va ser la seua relació amb José Agustín Goytisolo?

—El vaig conèixer el 1985, arran d'una tesina que n'havia preparat a la Universitat. Li la vaig enviar, i li va agradar força. Era una persona encantadora. Molt amable i oberta, molt planera. Vam tenir una relació molt maca. Tant ell com la seua dona, l'Ascensió Carandell, em van obrir la porta de casa seua des del primer moment. Ens van veure per primera vegada un estiu a Barberà de la Conca. Eren les cinc de la tarda i hi va arribar amb la camisa tota descordada, amb unes xancletes i un bol de fetsols a la mà... Era la imatge del poeta “antidivo”. No vam parlar gaire de literatura. Però vam xerrar moltíssim de caça –perquè ell també era caça-

dor— i vam jugar a cartes... Era una persona molt accessible. Vam mantenir la relació fins a l'últim moment.

—La poesia de la generació dels cinquanta li deu haver influït una mica.

—Sí, però cal matisar aquesta influència. La generació del cinquanta era molt urbana. En canvi, al meu llibre predomina el món rural. Les relacions sentimentals que s'infereixen del meu llibre són diferents a les d'aquella generació, i crec que la manera de contar-les també és diferent. La cosmovisió dels poetes del cinquanta és la de l'urbanita —sobretot barceloní— i la del burgès benestant. Aquest no és el meu cas, però. Jo vinc del món rural, la meua família és pagesa. Penso que això condiciona bastant, fins i tot la manera de dir les coses. Les referències vitals són diferents. Crec, en general, que jo sóc més narratiu que no pas els poetes dels cinquanta.

—Quin paper té el món de la cacera en *Plom a les ales*?

—El món rural i la cacera són els meus referents més immediats. No en tinc, però, una visió idíl·lica; moltes vegades, és més aviat crítica. És, també, la visió d'algú que prové d'aquell món rural però que ara fa vida de ciutat. Hi ha la contradicció permanent entre la vida rural (l'herència) i la realitat present (la vida urbana). Crec que el món de la caça és un món molt proper a la literatura. Sobretot pel que fa al confrontament entre el jo i la natura salvatge, que jo crec que és el mateix enfrontament que s'estableix entre el poeta i el poema. M'interessa aquest procés truculent d'elaboració del poema. Les estratègies per caçar són paral·leles a les que tempta el poeta a l'hora de bastir la "caça" del poema.

—Hi ha, per tant, una preocupació metalingüística o metapoètica.

—Sí. Però no sols tècnicament, sinó també pel que fa a tots els elements que intervenen en el poema. Es tracta de veure la realitat des de diferents òptiques, i d'integrar aquesta realitat variada i dispersa en un mateix plànol, el del poema. Hi ha poemes meus, però, que arrenquen d'una imatge, i és a partir d'aquesta imatge, que és una història, d'on surt el poema. Aquí hi ha

"El món rural i la cacera són els meus referents més immediats. No en tinc, però, una visió idíl·lica, sinó que, moltes vegades, és més aviat crítica. És, també, la visió d'algú que prové d'aquell món rural però que ara fa vida de ciutat."

"M'interessa el procés truculent d'elaboració del poema. Les estratègies per caçar són paral·leles a les del poeta per bastir la 'caça' del poema"

el joc al·legòric. "La mà negra", per exemple, és un poema que conta la persecució i captura d'un porc senglar.

—Del seu gust cinemàtic, en podríem deduir una tendència a l'elegia i l'èpica.

—Hi ha una èpica de les coses senzilles. Jo sóc caçador. Em fascinen l'instint de supervivència i la força dels animals. Hi ha la mort com a presència. L'amenaça és l'home. Per l'home,

però, la mort gairebé és una cosa abstracta, visualment inexistent. Al llibre no hi ha pas, però, una concepció negativa de la mort. Perquè, al capdavant, no es tracta d'una mort d'hospital. És una mort lliure, en plena natura. Hi ha la lluita de l'animal per sobreviure. I això, i així, és la vida.

Juli Capilla